

NOG EENS HET TOPONYM POORT TEN PLATTENLANDE.

Een groot aantal lezers is zo vriendelijk geweest mij te schrijven omtrent de toponymen, die ik in het vorige nummer in discussie bracht. drs. E. Cools te Eersel deelde mij mede, dat het bekende oude rijmpje:

Tussen Luik en de Bossepoort, geen rotter oord dan de Stevoort door hem in Knegsel (zagsman T. van Huygevoort) duidelijk steeds als Bospoort is verstaan. Inderdaad herinner ik me, dat over dit tekstverschil vroeger al eens is gesproken. Mag nu aan de Eerselse Bospoort worden gedacht? Hans Krol te Oudenbosch wees me op de Heipoort, een terrein aan de weg Helmond - Eindhoven in de omgeving van de televisietoren. Het terrein bevatte veel archeologica, terwijl in de omgeving (!) Romeinse vondsten zijn gedaan. Pater Tarcisius van Schijndel noemde de Poorthoeve te Giersbergen. Het toponym Straat komt, naar te verwachten was in ons gewest veelvuldig voor op het platteland. W. Dings te Valkenswaard signaleerde de Straat en de Straatakkers te Borkel. Ten zuiden van de Straatakkers liggen de Hooge Akkers, die weer door de Herbaan worden begrensd. Pater Dagobert Gooren te Bavel vond in een archiefstuk (R. A. Den Bosch, Arch. Rentm. Dom. Breda no 1138) de Regtestraat, de Rijstraete, de Vloetstraat, de Akkerstraat en de Steenweg in Ulvenhout. In hetzelfde document is sprake van een Hoogstadt, een merkwaardige parallel dus van Hofstad en Hoogstraat. Jos J. de Kort noemde me de Hoogstraat en de Groenesteeg tussen Vught en Esch. G. W. van Oosterhout vermeldde de Herstraat bij Nederweert, de Hoogstraat te Breugel.

Mortel-toponymen werden door C. de Kock aangeduid te Tilburg - Groot Loven; te Gemert, Heeze, Achel en Budel door G. W. van Oosterhout te Geldrop. F. Smulders vond in het Rijksarchief te Den Bosch nog oude vermeldingen van namen in het Hoogeloonse Poortgebied:

lant aenden Bourick (1754), den acker aen den Baurick (1755) in Hoogeloon R 35, f. 139 en 188.

land de Bouwerick (1770), de Poortenbocht, de Poortvelde, de Poortvelde, in Hoogeloon R 37 fol 4, 40 en 40v.

lant den Hogenbocht wordt vermeld in 1761 (Hoogeloon R 18 fol 4 en 7)
lant de hoofstat, den Bogt, den Hogen Mortel, den Neeremortel, den Dorre vindt men in Hoogeloon R 18 fol 63.

Zelfs van buiten de provincie ontving ik toponymisch materiaal. Het was de in onze kringen stellig nog niet vergeten ontdekker van het beroemde paleolitische terrein bij Vessem K. Dekker, thans te Alphen aan de Rijn woonachtig, die mij zeer verwante gegevens zond uit zijn huidige woongebied, waar evenzeer als hier Romeinse archeologica en vermoede Romeinse situaties de aandacht van de heemkundigen gevangen houden.

Tenslotte noemde mij L. Moelants te Breda een poorttoponym te Prinsen-

beek. Bij discussies over de Hoogpoort is het "Hoog" druk besproken. Wat betekent dit hoog? Het is beslist niet zo, dat we het hier in de zin van tegenstelling tot laag kunnen gebruiken. Hoog Casteren ligt beslist niet hoger dan Casteren. Er zijn Hoogstraten, die uitgesproken laag liggen. Is hier van een juridische term sprake? Geeft hoog een richting aan? Het verzoek aan lezers, die hierover nadere inlichtingen kunnen verschaffen ga vooraf aan de dank aan die lezers, die op mijn vorige oproep hebben geantwoord, ook aan de in het bovenstaande nog niet genoemden!

A. D. KAKEBEEKE